

Bácsalmás Város
Polgármesterétől

...../2023.

Véleményező Bizottság:

Jogi és Ügyrendi
Pénzügyi és Fejlesztési
Humánpolitikai

Döntéshozatal módja:

Egyszerű többség

Tárgyalás módja:

Nyílt ülés

Témafelelős: Várné Soltész Ilona
vagyongazd. és üzemelt. üi.

Melléklet: 1. melléklet
2. melléklet

.....sz. Előterjesztés

Bácsalmás Város Önkormányzata Képviselő-testületének

2023. május 30-i testületi ülésére

A IV. Környezetvédelmi Program elfogadása

Tisztelt Képviselő-testület!

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (továbbiakban: Kötv.) 46. § (1) bekezdés b) pontja értelmében a települési önkormányzat a környezet védelme érdekében önálló települési környezetvédelmi programot dolgoz ki, amelyet a Képviselő-testület hagy jóvá.

A Kötv. 48/E.§ (3) bekezdés értelmében a települési önkormányzat gondoskodik a települési környezetvédelmi programban foglalt feladatok végrehajtásáról, a végrehajtás feltételeinek biztosításáról, és figyelemmel kíséri a feladatok ellátását.

Bácsalmás város III. környezetvédelmi programja 2015 és 2021 év közötti időszakra készült. 2021. novemberében Önkormányzatunk a program elkészítésére árajánlatkérőket küldött ki, melynek során három vállalkozástól kaptunk visszajelzést.

Bácsalmás Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 227/2021. (XI.30.) önkormányzati határozattal elfogadta a Design Kft. (6000 Kecskemét, Ipar u. 6.) 110.000 Ft+27%ÁFA összegű ajánlatát a 2022-2028. évre vonatkozó, Bácsalmás településre szóló Környezetvédelmi program elkészítésére, felülvizsgálatára.

A Design Kft. 2022. év második felében előzetes egyeztetést követően elkészítette a program tervezetét.

Az elkészült program tervezetét ezt követően elküldtük a Kötv. 48/F.§ (1-3) bekezdései alapján véleményezésre az illetékes

- környezetvédelmi hatóságnak,
- ingatlanügyi hatóságnak,
- egészségügyi államigazgatási szervnek,
- vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervnek,
- vízügyi hatóságnak,
- és az illetékes megyei önkormányzatnak is.

A véleményező szervek véleményüket megküldték (aláhúzva) hivatalunk részére és a Design Kft. munkatársa a programot a véleményezések alapján átdolgozta.

Az elfogadott környezetvédelmi programot a Kötv. 48/F. § (5) bekezdése alapján meg kell küldeni a program tervezetét véleményezőknak.

Kérem a Tisztelt Testületet, hogy az előterjesztést egyszerű többséggel {Mötv. 47.§ (2) bek. alapján} elfogadni szíveskedjen!

Határozati javaslat

Tárgy: A IV. Környezetvédelmi program elfogadása

1.) Bácsalmás Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Bácsalmás város 2015-2021. közötti időszakra vonatkozó III. Környezetvédelmi Programjának értékelését az előterjesztés 1. mellékletében foglalt tartalommal elfogadja.

2.) Bácsalmás Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Bácsalmás Város IV. Környezetvédelmi Programját (2022-2028.) az előterjesztés 2. mellékletében foglalt tartalommal elfogadja.

3.) Bácsalmás Város Önkormányzatának Képviselő-testülete felhatalmazza Bácsalmás Város Polgármesterét, hogy a döntésről az illetékes hatóságokat és államigazgatási szerveket tájékoztassa.

Határidő: azonnal

Felelős: Németh Balázs polgármester

Operatív felelős: Várné Soltész Ilona városüzemeltetési ügyintéző

A határozatról értesül:

- kivonattal:
 1. Németh Balázs polgármester
 2. Patocskai Ibolya jegyző
 3. Horváth István Attila PBÜ osztályvezető
 4. Várné Soltész Ilona vagyongazdálkodási és üzemeltetési ügyintéző
- levélben: illetékes hatóságok és államigazgatási szervek

Bácsalmás, 2023. május 17.

Németh Balázs
polgármester

Bácsalmás város

III. Környezetvédelmi Programjának értékelése

Bevezetés:

A környezet védelme, a természeti értékek megóvása lassan az egész világon társadalmi létkérdéssé válik. Ennek alapvető oka, egyrészt a hosszútávon nem fenntartható gazdálkodás hatása és a természeti erőforrások egyre gyorsabb ütemű felhasználása, másrészt a gazdasági tevékenység és az urbanizáció hatásaként a környezetbe kibocsátott növekvő szennyezőanyag mennyiség. Mindezek eredményeképpen a környezeti elemek állapota folyamatosan romlik és a természeti erőforrások fogynak. Ezzel szemben, a jó környezeti feltételek szükségesek az egészséges emberi élethez, nélkülözhetetlenek a jelen és a jövő nemzedéke létfeltételének biztosításához. A települési társadalmi és gazdasági feladatok végrehajtásával párhuzamosan, azokkal együtt kell a környezetvédelem problémáit is kezelni. Azért határozott úgy korábban a Képviselő-testület, hogy az átgondolt, szakszerű és széleskörű nyilvánosság mellett folyó környezetvédelmi tevékenység tervezése és megvalósítása érdekében a törvényi előírások figyelembevételével települési környezetvédelmi programot dolgoz ki és fogad el. A környezetvédelmi tervezés törvényben meghatározott rendje hat éves ciklusokkal számol. Ezért vált esedékessé a harmadik Környezetvédelmi-program értékelésének elkészítése és a negyedik Környezet-védelmi program megalkotása.

1. Levegőtisztaság védelem:

Az alapvető célkitűzés - hogy Bácsalmás város területén az ülepedő és szálló por, a légköri pollen mennyisége csökkenjen, és fennmaradjon a kémiai szennyező komponensek tekintetében a tiszta levegőminőségi állapot - teljesült annak ellenére, hogy ezen a területen számos tennivaló megmaradt.

A tervezett intézkedések közül az alábbiak valósultak meg:

- A városon áthaladó, jelentős teherautó forgalmat is lebonyolító, főútvonalak települést elkerülő szakaszainak kiépítését hosszútávon, továbbra is szorgalmazni kell.
- A külterületi mezőgazdasági utak védő fasorokkal való betelepítését, továbbra is szorgalmazni kell.
- Be kell tartani a mezőgazdasági hulladékok és a tarlók égetésére vonatkozó levegőtisztaság-védelmi szabályozás előírásait. Ezzel kapcsolatosan az elmúlt időszakban probléma nem merült fel.
- A parlagterületek nagysága tovább csökkent. A parlagfű visszaszorítására vonatkozó országos intézkedések hatására a légköri pollenkoncentráció csökkent a megyében, így a település térségében is.
- A gázfűtéssel ellátott lakások aránya, a legutóbbi kiértékeléskor meghatározott 79,6 % további 1,35 %-kal csökkent a vizsgált időszakban, ami gyakorlatilag stagnálást jelent. Számokban kifejezve, 2015-ben 2443 darab háztartási gázfogyasztót tartottak nyilván a településen, 2020-ra azonban ez a szám 2411 darabra csökkent. A szolgáltatott földgáz aránya azonban 3452 ezer m³-ról 4481 ezer m³-re nőtt. Ebből a háztartások részére szolgáltatott gáz 2256 ezer m³-ról 2847 m³-re növekedett.
- A járdák szilárd burkolattal történő ellátása folyamatosan történik.
- A településeket összekötő kerékpárutak kiépítése továbbra is folyamatban van, amellyel visszaszorítható a gépjárművek szennyezőanyag kibocsátása, Bácsalmás város településrendezési terve tartalmazza a tervezett nyomvonalat. Az elmúlt években nem történt fejlesztés a kerékpárutak hosszának bővítésére, továbbra is 29,9 km az összes kerékpárút hossz.

2. Vizek védelme:

2.1. Felszíni vizek védelme:

Az alapcélkitűzésből - a helyi jelentőségű természetes vízfelületek állapotának fenntartása - teljesült. A Kígyós felső szakaszának vízminőségének megőrzése érdekében, a település által okozott terhelés minimálisra való csökkentése a következők szerint valósult, illetve valósulhat meg.

A szükségesnek ítélt intézkedések megvalósulásának értékelése:

- A települési csapadékvíz árokrendszer fenntartási munkái rendszeresen elvégzésre kerültek.
- A belvízelvezető csatorna-hálózat, üzemelésre alkalmas állapotának fenntartása szükség szerint megvalósult.
- A város szennyvízcsatorna hálózatának fejlesztése megvalósult, immáron 42104 fm csatorna gerincvezeték áll rendelkezésre a településen.
- Az új korszerű szennyvíztisztító berendezés műszaki átadása megtörtént, mely garantálja, hogy a tisztított szennyvíz bevezetésből, határérték feletti szennyezés nem éri a Kígyóst.
- A Kossuth park mesterséges vízfelülete létrehozásához szükséges vízkivételre a Mátételkei Kígyóson épült új tározó megvalósításával megteremtődött a lehetőség. A Kossuth Park kezelési terve részletesen kitér erre, azonban megvalósulás nem történt ezen a téren. Továbbra is adott a lehetőség.

2.2. A felszínalatti vizek védelme:

A kitűzött cél - a város hosszú távú és biztonságos vízellátása, a vízkészletekkel való takarékos gazdálkodás és a vízkészletek minőségének védelme - döntő részben megvalósult. A talajvizet érő minőségi károsodás területén jelentős javulás várható. A szükséges megoldás, a városi szennyvízcsatorna hálózat kiépítése megtörtént.

A tervezett intézkedések az alábbiak szerint valósultak meg:

- A rekultivált hulladéklerakó területén megépült 4 darab monitoring kút, melyek érvényes vízjogi üzemeltetési engedéllyel rendelkeznek
- A rekultivált szilárd hulladéklerakó felszín alatti vízre gyakorolt hatásának nyomon követése érdekében évente egyszer talajvízmintát kell venni.
- A rétegvíz és a talajvíz készletet érintő kútfúrások csak engedély alapján történhetnek.
- A városi szennyvízcsatorna hálózat fejlesztése megtörtént.
- Az egyedi szikkasztásos szennyvíz-elhelyezési megoldások felszámolása a csatornázott területeken folyamatosan történik.
- A csatornázatlan területeken - amennyiben nem biztosítható a közcsonka hálózat kiépítése - az új építésű lakóházak esetén a zárt gyűjtőmedencés szennyvízelhelyezés kerül engedélyezésre.
- A bácsalmási vízműutak nem rendelkeznek védőterület, védőidom kijelölő határozattal.

3. Földvédelem:

Az alapvető cél - a város közigazgatási területén lévő, kedvező adottságú, intenzív mezőgazdasági termelésre alkalmas földterületek fenntartása, a területet érő nitrát és vegyszer terhelés mérséklése, a talaj szerves anyag tartalmának növelése - a vizsgált időszakban megvalósult. A „tájsebek”, roncsolt területek rekultivációja az eltelt időszakban, érdemben befejeződött. A defláció veszélyes területeken folytatni kell a talajpusztulás megakadályozását biztosító erdősávok telepítését.

A tervezett konkrét intézkedések megvalósulása:

- A gazdaságok műtrágya és növényvédőszer felhasználása összességében csökkent. Ezen belül viszont kedvezőtlen környezetvédelmi szempontból, hogy a nitrogén tartalmú műtrágyák aránya növekedett. A talaj állapot ellenőrzését folytatni kell.
- A felhagyott hulladéklerakó területe környezetvédelmi monitorozása az előírásoknak megfelelően történik.
- A homokos területeken folytatni kell az erdősávok telepítését és fenntartását, a szél okozta deflációs károk megelőzésére.

4. Települési és épített környezet védelme:

4.1. Települési környezet védelme:

Az alapvető cél - az igényeknek és elvárásoknak megfelelő beépítési formák megőrzése, a városközpontot többszintes épületekkel, egy városias jelleg erősítésével, az intézményrendszer fejlesztésével - megvalósítása területén folyamatosan intézkedések történnek. A kedvező természeti adottságok felhasználásával, az üdülőterületek létrehozása továbbra is fontos feladat.

A szükségesnek ítélt fejlesztések megvalósulásának értékelése:

- A lakóterületek hagyományos jellegének megőrzése megvalósult.
- A település intézmény ellátásának minőségi fejlesztése keretében többek között az Anya- és Gyermekevédelmi Központ, a Művelődési Központ, a két általános iskola, a Siskovics Kúria, a Fészekház, a Tájház, a Rakétakilövő, az Alapszolgáltatási Központ került fejlesztésre.

Továbbá bölcsőde kialakítás, piactér felújítás, kézilabda munkacsarnok építés, iparterület létrehozása, rajta üzemcsarnokok építése, óvodaépületek felújítása történt.

- A Templom Park és Kossuth Park megóvására szolgáló kezelési tervek felülvizsgálata ez évben lejár, az új kezelési tervek készítése folyamatban van, az ápolási munkák a kezelési tervek alapján kerülnek végrehajtásra.
- A város fásítási tervének felülvizsgálata, és egy egységes városi fásítási, felújítási, fajtacserélési terv készítésének feladata továbbra is megoldandó kérdés.

4.2. Az emberi egészség alakulásának környezeti összefüggései:

Az alapvető cél - az emberi egészséget veszélyeztető környezeti kockázatok mérséklése, ezen belül a kifogástalan ivóvíz biztosítása - a vízminőségjavító program megvalósulása után teljesül. Az allergiát okozó környezeti jelenségek visszaszorítására folyamatosan történnek intézkedések.

A tervezett konkrét intézkedések megvalósulásának értékelése:

- A kifogástalan ivóvíz minőséget hosszútávon biztosító vízbázisvédelmi intézkedések végrehajtása, az üzemeltető tájékoztatása szerint folyamatban van.
- A parlagfű fertőzöttség visszaszorítását elsősorban a földhasználók jogkövető magatartása eredményezheti, de a folyamatos társadalmi tudatformálás mellett fontos cél a hatósági eljárás erősítése, a hatósági rendszer hatékonyságának a növelése.

4.3. Az épített környezet védelme:

A kiemelt cél - a belterületi lakásállomány minőségének jó színvonalú megőrzése, az épületek, műemlékek, közterületek és közhasznú létesítmények állapotának fenntartása és javítása - részben megvalósult, de ezen a területen még maradt tennivaló.

A tervezett intézkedések megvalósításának értékelése:

- Az út, kerékpárút és járdaépítéseknel, az akadálymentesítésnek a szempontjai figyelembevételre kerülnek.
- Az egységes városi és térségi kerékpár úthálózat terveit a településszerkezeti terv tartalmazza.
- A vasútállomás fejlesztése, az országos programban szereplő Szabadka felé vezető vasútfejlesztés során fog megvalósulni.

5. Természet védelme:

5.1. Természetvédelem:

A kiemelt cél - a város természeti adottságainak feltárása, megismerése és megőrzése - megvalósulása jó úton halad. A hosszútávon fenntartható hasznosítás megvalósítása, a következő tervezési időszakok feladata lesz.

A tervezett intézkedések megvalósulásának értékelése:

- A természeti adottságok, turisztikai és jóléti hasznosítása keretében készült el a Három Tó Program, mely a védelem alá helyezett természeti területek bemutathatóságát segíti elő.

5.2. Tájvédelem:

Az alapvető cél - hogy a városra jellemző táji értékeket meg kell őrizni és idegenforgalmi vonzerőként hasznosítani - megvalósítása a megőrzés stádiumáig jutott. A hasznosítási lehetőségek feltárása, és kidolgozása a Három Tó Projekt elkezdésével megkezdődött.

Az elhatározott intézkedések megvalósulásának értékelése:

- A meglévő táji értékek jelentős részben feltárára kerültek, megőrzésüknek feltételei is biztosítottak, a feladat végrehajtása folyamatosan történik.
- A táji értékek hasznosításának tervezése és megvalósítása, kellő szakmai megalapozással, folyamatos és a lehetőségekhez alkalmazkodó fejlesztéssel történik.

6. Önállóan kezelt hatótényezők:

6.1. Hulladékgazdálkodás:

Az alapvető cél, hogy minden hulladékkal összefüggő tevékenységet úgy kell megszervezni és végezni, hogy a hulladék:

- újrahasznosítását minél nagyobb arányban tegye lehetővé,
- mennyiségének csökkenését eredményezze,
- által okozott környezeti terhelés minimálisra csökkenjen,
- keletkezésének ellenőrzésére, megítélésére és minősítésére vonatkozó adatok gyűjtésre kerüljenek.

A tervezett intézkedések megvalósulásának értékelése:

- A településen keletkező települési szilárd hulladék szakszerű elszállítását a térségi közszolgáltató a Felső-Bácskai Hulladékgazdálkodási Kft. végzi. Az elszállított hulladék kezelése és ártalommentes lerakása Vaskút község közigazgatási területén a 0551 hrsz-ú területen létesített hulladékgazdálkodási telepen történik.

A lakosságtól elszállított elkülönített hulladékmennyiségek száma a vizsgált időszakban közel 600 tonna/év volt a KHS adatai alapján, amely gyakorlatilag a duplájára nőtt az előző vizsgálati időszakhoz képest.

A Felső-Bácskai Hulladékgazdálkodási Kft. a települési szilárd hulladékkal kapcsolatos feladatokat teljeskörűen ellátja.

- A lakossági hulladékudvar a város és a kistérség lakossága rendelkezésére áll.

Itt leadható a háztartásokban keletkező veszélyes hulladék (szárazelem, akkumulátor, festék-lakk maradék és göngyölege, háztartási vegyszer hulladék, fénycső és izzó, sütőzsiradék, növény védőszeres hulladék stb.). Az egyéb hulladékok közül, a használt gumiabroncs, tönkrement háztartási gépek és berendezések, elektronikai eszközök és hulladékai is. A hulladékudvar szolgáltatásai a lakosság részére ingyenesek, háztartási eredetű és mennyiségű hulladék esetében.

- Az építési és bontási hulladékok kis mennyiségben (1 m³ alatt) a hulladékudvarban leadhatók, nagyobb mennyiséget a közszolgáltató térítés ellenében a vaskúti lerakóban fogad, vagy megrendelés esetén elszállít.

- A lakossági szelektív gyűjtés beindítását a közszolgáltató az ún. „sárga fedeles edény” bevezetésével biztosította.

- A keletkező folyékony hulladék mennyiségének jelentős csökkenése várható, a megépült 37,5 km szennyvíz csatornahálózat hatására.

- A régi hulladéklerakó rekultivációja megtörtént, a terület előírás szerinti környezeti monitorozását a közszolgáltató rendszeresen végzi.

6.2. Zaj és rezgés elleni védelem:

A középtávú célként megfogalmazott, 65dBA terhelési szintet meghaladó események nem fordultak elő a város területén, hatósági méréssel igazoltan.

A tervezett intézkedések közül az alábbiak valósultak meg:

- A vendéglátási, szórakozási és sport tevékenységből, és egyéb hangosításokból származó zajkibocsátásokat szabályozó önkormányzati rendelet előírásainak betartatása megvalósult.
- Az 5312 jelű közút átkelési szakaszán tapasztalható zaj és rezgés terhelés megszüntetése érdekében továbbra is keresni kell az elkerülő útszakasz távlati kiépítésének lehetőségét.

6.3. Környezetbiztonság:

A városban környezetbiztonságot veszélyeztető rendkívüli esemény a vizsgált időszakban nem következett be.

Összefoglalva: A város az elmúlt hatéves időszakban további előrelépéseket tett a környezetvédelem területén.

A szennyvíz-csatornaközmű hálózatba további lakások csatlakoztak be, csökkentve a talajterhelést. Az elkülönített hulladékgyűjtés és elszállítás mértéke tovább nőtt.

Ezzel biztosítva a lakosságnak, a tiszta, egészséges települési környezetben való élés alapfeltételeit.

Bácsalmás, 2023. május

Hajdú Diána

Bácsalmás Város
IV. Környezetvédelmi Programja

2022-2028

(tervezet)

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48. § előírása alapján a település készülő általános rendezési tervével összhangban, helyi környezeti problémák számbavételével Bácsalmás Város IV. Környezetvédelmi Programját (továbbiakban: program) a Képviselő-testület az alábbi tartalommal hagyja jóvá.

1.

A program szükségessége

A környezet védelme, a természeti értékek megőrzése napjainkra a társadalmi-gazdasági élet meghatározó részévé vált. Ennek alapvető oka egyrészt a hosszútávon nem fenntartható gazdálkodás következtében a természeti erőforrások egyre gyorsabb ütemű felhasználása, másrészt a gazdasági tevékenységek hatásaként a környezetbe kibocsátott szennyező anyagok növekvő mennyisége.

Mindezek eredményeképpen szinte minden környezeti elem állapota romlott, és ez már a használatok egyértelmű korlátozásával is együtt jár. Ugyanakkor a megfelelő környezeti feltételek nélkülözhetetlenek a jelen és a jövő nemzedékek jólétének, egészséges életének biztosításához.

A társadalmi-gazdasági feladatok végrehajtásával párhuzamosan, azokkal együtt kell a környezetvédelem problémáit megoldani. Mindezeket felismerve határozott úgy a Képviselő-testület, hogy az átgondolt, folyamatos, szakszerű és széleskörű nyilvánosság mellett folyó környezetvédelmi munka megvalósítása érdekében a környezetvédelmi törvényben szabályozott módon a környezetvédelmi program hatéves teljesülését értékeli, és a IV. környezetvédelmi programot kidolgozza és elfogadja.

2.

A program főbb célkitűzései

- 2.1. A környezet igénybevételének, terhelésének és szennyezésének csökkentésével összefüggő helyi feladatok számbavétele, a károsodások megelőzése, a már sérült környezet rehabilitálása.
- 2.2. Az emberi egészség védelme, az életminőség javítása a helyi környezeti állapot, fejlesztési feltételeinek megteremtése, mindez az állampolgárok széleskörű részvételével.
- 2.3. A helyi természeti erőforrások, táji adottságok megőrzése, az ezekkel való ésszerűen takarékos – az erőforrások megújulását biztosító és hosszútávon fenntartható – gazdálkodás-szabályozási, szervezeti, személyi és anyagi feltételeinek megteremtése.
- 2.4. A helyi környezetvédelmi és az egyéb önkormányzati feladatok közötti összhang megteremtése a környezetvédelmi szempontok hangsúlyos megjelenítésével.
- 2.5. A helyi (civil) szerveződések, intézmények és a polgárok minél szélesebb körű bekapcsolása a környezet védelmére irányuló tevékenységbe, az együttműködés feltételeinek megteremtése környezetünk állapotának felmérésére, megismerésére, megőrzésére és javítására irányuló közös munkában.
- 2.6. A város hosszú távú fejlesztésének környezetvédelmi szempontú megalapozása, a tervezett fejlesztések megvalósításához szükséges pályázati lehetőségek feltételrendszerének biztosítása.

3.

A jelenlegi környezeti állapot bemutatása

3.1. A környezeti elemek állapota

3.1.1. Levegő

A levegőszennyező anyagokat – szemcseméret függvényében – a következőképpen csoportosíthatjuk:

Kolloidális anyagok – porok, aeroszolkok, és molekuláris anyagok – gázok, ill. gőzök. Az elsődleges gázhalmazállapotú légszennyezőkön (CO, CO₂, SO₂, NO_x, HF, C₂H₄, CnHm stb.) kívül másodlagos szennyezőanyagokkal is számolnunk kell, amelyek az oxidálódó, kitermelt anyagból keletkeznek sugárzási hő és nedvesség hatására. Por és egyéb levegőben terjedő anyagok keletkezése várható az elérési utak építése, terepalkészítések, rakodás és a nehéz munkagépek általános használata során, valamint a kitermelt szénhidrogének felszínre kerülésével kapcsolatos esetleges szaghatások is.

A térségben az uralkodó szélirány É-ÉNY-i. A nagy távolságról érkező légszennyezés a településen nem meghatározó.

A kémiai légszennyező komponensek (nitrogén-oxid, kén-dioxid, szén-monoxid) tekintetében a település levegője változatlanul tisztának mondható. Az ülepedő- és a szálló por és pollen mennyisége a nyári időszakban továbbra is, időnként magas értéket mutat, ennek oka a terület talajadottságaival és mezőgazdasági jellegével magyarázható.

A település levegőminőségi állapotát befolyásoló tényezők:

- A levegő szennyezettségét döntően a fűtésből és a közlekedésből adódó légszennyezés kibocsátások (emissziók) határozzák meg. Ezekhez társul a homokos talajadottságokból származó, transzmisszió útján jelentkező természetes por és pollenszennyezés is. A porterhelést időszakosan növelik a terményszárítók, valamint az is, hogy a település útjainak egy kis hányada szilárd burkolattal nincs ellátva.
- A településen található jelentősebb ipari és mezőgazdasági légszennyező források:

Telephely, és légszennyező anyagai:

1. Bácsalmási Agráripari Zrt. Óalmási sertéstelep

CO, NO_x, por, bűz

2. Bácsalmási Agráripari Zrt. Juliska majori sertéstelep

CO, NO_x, por, bűz

3. Malomüzem

szilárd por

4. Bácska Modul Kft.

CO, NO_x, por, xilol, izobutil-alkohol, formaldehid

5. Káhnny Gépgyártó Kft.:

CO, NO_x, Etil benzol
trimetil benzolok, Xilolok
Butil acetát, 2 butanon (metil etil keton)
2-METOXI PROPIL-ACETÁT

6. Bácska-Agrár Kft. Terményszárító üzem

szilárd por

7. TRIGO KFT. Terményszárító üzem (Dobokai út)

szilárd por

8. Kerényi Csaba Terményszárító

szilárd por

- A közúti közlekedésből származó légszennyezés mértéke továbbra is a városon áthaladó jelentős teherautó forgalmat is lebonyolító főútvonalak mellett jelentős. A leginkább érintett területek a Szt. János u., Kossuth L. u., Damjanich J. u., Backnang u., Rákóczi F. u. és a Kunbajai utca. A közlekedés okozta légszennyezés kritikus komponensei a nitrogén-oxidok, szén-monoxid és a szálló por szennyezése.
- A fűtésből származó légszennyezés mértéke nem jelentős. Bácsalmás földgázzal ellátott település, a lakások földgázzal való ellátottságának aránya 79,6%, a minimális visszalépés ellenére, kedvezőnek mondható. Számokban kifejezve, 2015- ben 2443 darab háztartási gázfogyasztót tartottak nyilván a településen, 2020-ra azonban ez a szám 2411 darabra csökkent. A szolgáltatott földgáz aránya azonban 3452 ezer m³ – ről 4481 ezer m³ – re nőtt. Ebből a háztartások részére szolgáltatott gáz 2256 ezer m³-ről 2847 m³-re növekedett.

- A pollenszennyezés mértékére használható mérési adat nem áll rendelkezésre. Ezért a népegészségügyi kockázat durva becslésére a legkritikusabb pollen kibocsájtó növénynek, a parlagfűnek a helyi elterjedtségét használok fel.

A Bács-Kiskun Vármegye déli szakaszára évek óta nem jellemző az erős pollen-szennyezettség.

A közterületek rendben tartásához nagy segítséget adott a közmunka program.

A külterületen művelésből kivont ún. parlagterület nincsen.

A régi hulladéklerakó és az építési törmelék lerakó területének rekultivációja megtörtént.

A transzmisszió útján jelentkező pollenszennyezés mérséklődése, az országos helyzet folyamatos javulásával várható.

Összességében megállapítható, hogy a város levegőminőségi állapota az ismertetett problémák ellenére viszonylag kedvező, és a levegőhigiénés értékelés alapján a „megfelelő” levegőminőségű települések csoportjába sorolható.

3.1.2. Vizek

A vízzel, mint környezeti elemmel foglalkozó ismertetés a felszíni és a felszín alatti vizek állapotát külön tárgyalja. Az elkülönítést a két vízelőfordulás merőben eltérő környezeti hatásfolyamatai indokolják.

A vizsgált terület a Duna és a Tisza részvízgyűjtő egységhez tartozik. Területe az Alsó-Tisza jobb part alegységet érinti.

3.1.2.1. Felszíni vizek

A város felszíni vizekben szegény hátsági területen helyezkedik el. A lehulló csapadék a felszínen gyorsan beszívárog, illetve elpárolog. Állandó, vagy időszakos vízállások a mésziszapos laposokon találhatók. A felszíni vizeket a Kígyós gyűjti össze és vezeti el országhatáron keresztül a Dunavölgy felé.

A főgyűjtő alapvető funkciója a belvízelvezetés, ezért vízhozama és vízminősége egyaránt szélsőséges. Vízminőségi adatsorok a bácsszentgyörgyi szelvényre állnak rendelkezésre, melyhez képest a bácsalmási szakasz vízminősége lényegesen kedvezőbbnek tekinthető. Az ásványi anyag mutatók közül a belvizes jellegnek megfelelően a só koncentráció értéke változatlanul 600 mg/l felett van, a nátrium százalék értéke azonban öntözési szempontból is megfelelő. Az oxigénháztartási mutatók közül az oldott oxigén értéke kedvező, a biológiai és a kémiai oxigénigény értéke kissé szennyezett felszíni vízminőségnek felel meg. A különleges mutatók közül a fenolok, detergensok és az UV módszerrel mért ásványolaj tartalom nem számottevő. A tápanyagmutatók (ammónium, nitrát, orthofoszfát) értéke a belvizes jellegből adódó területi bemosódásokból eredően átlagosnak ítéltető. A biológiai vizsgálatok alapján a víz ab-mezoszaprobikus állapotú, szegényes plankton képpel. Az a-klorofill adatok átlagértéke alapján mezo-eutrofikus kategóriába sorolható, mely közepes algatermő képességre utal.

Összességében megállapítható, hogy a Kígyós bácsalmási felső szakaszán még természetes állapotú, számottevő vízminőségi problémák nem alakultak ki a vízfolyáson.

A vízfolyást szennyvízterhelés a város feletti szakaszon Mélykút nagyközség belterületén éri. Helyi viszonylatban jelentősebb felszíni vizek még a Horgásztó, a Sóstó és a Mosztongai-tavak és a várostól NY-i irányba létesült Mátételkei-tározó.

3.1.2.2. Vízrendezés, vízhasznosítás

A város közigazgatási területe a Kígyós öblözetéhez tartozik. Belvíz veszélyeztetettség szempontból, a Pálfi-féle besorolás szerint, a település 3-as, azaz belvízzel közepesen veszélyeztetett kategóriába sorolható. A közigazgatási terület nyugati részének vízvezetését szolgálja a Mátételkei-Kígyós csatorna, és mellékcatornája a Nics-ág, a Kisbőzsi-csatorna és az Óalmási-csatorna. Az északi részen a Khél-csatorna, a Giesinger-csatorna és a Grünfelder-csatorna, a Vártelek-Öszölösi-csatorna és mellékágai épültek ki a belvizek levezetésére. A déli vízállásos területek lecsapoló csatornái a Mosztonga-csatorna, a Deák-csatorna és mellékágai. A keleti területek vízvezetését a Kunbajai-csatorna és mellékágai, a Bédics-, Juliska- és Vojnich-csatornák biztosítják. A város megfelelően kiépített belvízvédelmi rendszerrel rendelkezik, a rendszer folyamatos fenntartása és szakszerű üzemeltetése fontos feladat. A belterület csapadékvíz elvezető rendszere nyíltárkos. A térségben a mezőgazdasági vízhasznosítás céljából a megépült új Mátételkei tározó vehető igénybe. A tározó a várostól Ny-i irányban a Mátételkei-Kígyóson létesült. Szabad vízfelülete közel 100ha, maximális vízszintje 119,25m Bf., tározó kapacitása 970 ezer m³.

(A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény nem tartalmazza a fent említett csatornák mindegyikét.)

3.1.2.3. Felszín alatti vizek

A Duna-Tisza közti hátság felszíni vizekben szegény. Ennek oka elsődlegesen a terület hidrogeológiai (vízföldtani) viszonyaiban kereshető. A hátságot felépítő üledékanyag zömmel homok, így a felszínre hulló nem túl bőséges csapadék gyorsan beszívárog. A szivárgás nemcsak függőlegesen, hanem oldalirányba is könnyű. Itt a lösz a felszínen van, 30 méter mélységig futóhomok rétegekkel megosztva mintegy hat löszszint jelenik meg. Ez a lösz száraztérzíni, úgynevezett típusos lösz. Összetételében a löszfrakció (0,02-0,06 mm átmérőjű) mellett kevesebb finom homok is rész vesz, ezért kissé homokos. A benne található csigaház maradványok szárazföldi fajokból állnak. A lösz vízszintes és függőleges irányban gyakran fokozatos átmenettel futóhomokba megy át, ezért a beszívárgó vizek felszín alatti vízszintes mozgásának nem jelentenek akadályt. A hátsági területeket felépítő üledéksor a vastag szélűjta (eolikus) üledékkel kezdődik. Az eolikus üledékek alatt a Duna hordalékkúpjának képződményei települnek. A pleisztocén dunai hordalékkúp üledékösszlete homok, alárendelten kavicsos homok, iszap- és agyag rétegcsoportok többszöri ismétlődéséből áll úgy, hogy az egyes rétegcsoportok alulról felfelé finomodnak. A legfelső pleisztocén a felszínközeli futóhomokos és löszös rétegek képviselik. Az eolikus üledék vastagság a területen 40-80 méterre tehető. A pleisztocén üledékek vastagsága kb. 50 m, elválasztásuk üledékföldtani alapokon nehézkes az alattuk települő pleisztocén rétegektől. Ennek a rétegösszetételnek az ivóvízbeszerzés szempontjából van különös jelentősége. A térségben ezekből a rétegekből 150-200 méter talpmélységű kutakkal nyerhető ivóvíz-minőségű víz.

A talajvíz a területen a vízáteresztő üledék miatt a felszín közelében 2-4 méter mélységben helyezkedik el. Nem ritkák az ennél közelebbi talajvíz foltok sem. Az éves talajvízszint ingadozás nem nagy, mindössze 0,5-1 méteres. Minőségét a magas sótartalom, keménység és vastartalom jellemzi. Felhasználhatóságát az előzőeken túl a felszíni szennyeződések viszonylag könnyű bejutása és jelenléte tovább nehezíti.

A rétegvizek a pleisztocén üledékösszletből viszonylag kedvező vízhozammal és megfelelő vízminőséggel nyerhetők. Az ivóvízként való felhasználást a vas, mangán, ammónia és az arzén együttes jelenléte nehezíti. A felszín alatti vizek szennyeződés érzékenysége szempontjából megállapítható, hogy a város területe nem tekinthető kedvezőnek néhány kevésbé érzékeny képződményfolt (finomszemcsés löszfoltok) kivételével.

3.1.2.4. Vízbázisvédelem

A vízbázisok védőidom, védőövezeti rendszerének kialakítása és kijelölése a 123/1997. (VII.18.) Korm. rendelet előírásai szerint megtörtént. Bácsalmás Város a 219/2004 (VII. 21) Korm. rendelet szennyeződés érzékenységi besorolása, a felszín alatti vizek állapota szempontjából érzékeny besorolású.

3.1.2.5. Vízellátás és szennyvízelhelyezés

Vízellátás

A város vízellátását 5 db 150-200 m-es talpmélységű mélyfúrású kút biztosítja. A kutak együttes mértékadó kapacitása 5500 m³/nap. Ezzel szemben a város vízigénye jelenleg 1500 m³/nap, melyből megállapítható, hogy a vízbázis hosszútávon képes a város vízigényét kielégíteni.

A kitermelt víz a hátsági rétegvizekre jellemzően határértéket meghaladó mértékben vas és arzén tartalmú, ezért előzetes kezelésre szorul. A vízkezelő technológia: egylépcsős, klóroxidációs rendszer, a szűrés nyomás alatti gyorsszűrővel történik. A megvalósított vízminőség javító program által, egy korszerű vízkezelő technológiával az ivóvíz vas és arzén tartalmát a megfelelő határértéken tudják tartani.

A vízminőségre jellemző adatok:

	Nyers víz	Szűrt víz
Vas mg/l	0,62	0,09
Arzén mg/l	0,044	0,028
Összes klór mg/l	0,20	0,050

A városi vízhálózat hossza 47,2 km 1db 700 m³-es Szupersztár víztorony. A vízellátásba bekapcsolt lakások aránya 93,1%-os. A lakossági vízigények kielégítését szolgálja még a 11 db közterületi kifolyó, mely a külterületi lakosság egészséges ivóvízzel való ellátását is szolgálja. Sajnos a külterületi lakóházak vízellátása, sem a városi vízhálózatról, sem egyedi kutas megoldással, a magas költségek miatt még nem megvalósítható. A vízellátó rendszer összességében alkalmas a város egészséges ivóvízzel való ellátására.

Szennyvízelhelyezés

A városban a közütemi szennyvízcsatorna hálózat hossza 42,1 km-re növekedett. A szennyvízcsatorna hálózatra kötött lakások aránya folyamatosan növekszik a 2015-ben 1251 db lakás, 2020-ban 2723 darab lakás csatlakozott a közműcsatorna hálózatra a csatornahálózat fejlesztés megvalósulásával. A fentiekben túl 5 db szennyvízátemelő és összesen 720 fm szennyvíz nyomócső is épült. A megépült szennyvíztisztító berendezés várható terhelése 786 m³/nap. A szennyvíztisztító telep folyékony hulladékot (szippantott szennyvizet) 14m³/nap mennyiségben fogad.

A berendezés műtárgyai:

- Folyékony hulladék fogadó, kézi ráccsal,
- Gépi rács tartálék kézi ráccsal,
- Homok és olajfogó 1,6mx5,5mx19m,
- SRB biológiai műtárgy 2db V=2x1250m³,

Aerob, anoxikus, anaerob ciklusok, üleptetés, dekantálás, iszap elvétel és kémiai foszfor eltávolítás.
- Oldott oxigén és hőmérsékletmérés.

- Gépészet: 2x2db keverő, 2x1db fölő iszap szivattyú, 2x1db dekanter,
- A dekantáló berendezés üzemzavar esetén, vésztűlfolyóként üzemel a régi oxidációs árok felé.
- Az utószűrő, 2db párhuzamosan kapcsolt dobszűrő,
- UV fertőtlenítő,
- vésztározó régi oxidációs árok $V=475\text{m}^3$, 2db keverővel,
- Ha az óratsúcsot ($60\text{m}^3/\text{ó}$) meghaladja az érkező szennyvíz mennyiség, akkor azt a homokfogó után a vésztározóba irányítják,
- iszapsűrítő, tervezett száraz anyag tartalom 2,2-2,5 %,
- iszapvíztelenítő csigaprés, polielektrolit adagolás, tervezett szárazanyag tartalom 20%, tervezett iszap mennyiség $2,08\text{m}^3/\text{nap}$, ideiglenes tárolás konténerben,
- iszap elhelyezés a Felső-Bácskai Regionális Hulladékgazdálkodási Kft. vaskúti komposztáló telepén,
- Az elfolyó szennyvíz tervezett paramétereit:

KÓ_k	—50mg/l
BÓI_5	15mg/l
Össz.N.	15mg/l
Össz.P.	0,7mg/l
Össz.lebegő	30mg/l
NH_4N	2mg/l

- A technológiai gépház az SRB műtárggyal egybe épült:

Rácsgepház, fűvőgepház, víztelenítő, rácsszemét és vegyszertároló hely, villamos kapcsoló hely.

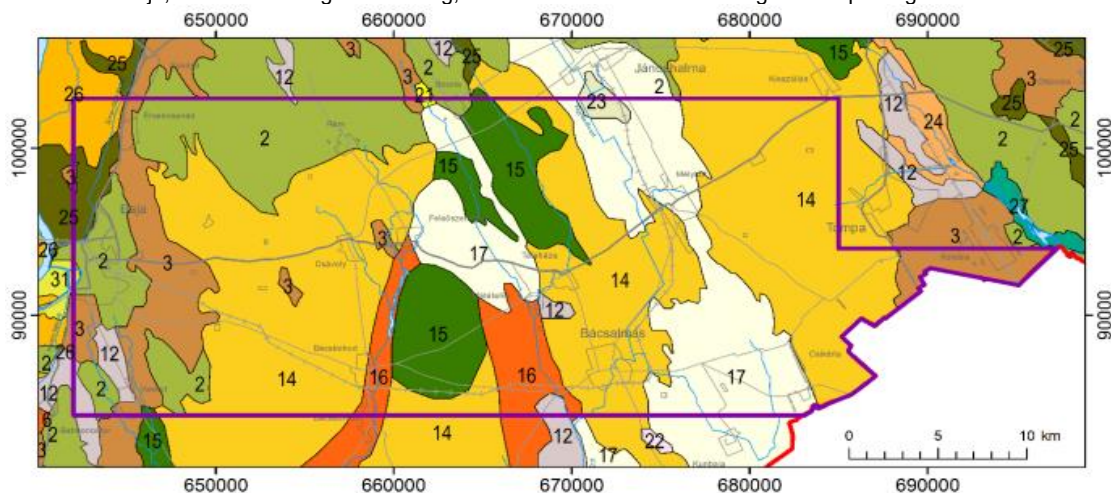
A szennyvíztisztító üzemek pontszerű szennyezőknek minősülnek, ahonnan a tisztított szennyvizet többnyire vízfolyásokba vezetik. Szennyezőanyag tekintetében fontos hatást gyakorol a befogadó víztestre.

A tisztított szennyvizet befogadja a Kígyós 28+100 cskm szelvénye, a bevezetés módja, parti bevezetés.

3.1.3. A föld

A város területe az Észak-Bácskai Hátságon helyezkedik el, a hordalékkúpra az utolsó glaciálisban (eljegesedés) kifejlődött lösz települt. Itt a lösz a terület felszínén van. Ez a lösz kialakulása szerint száraz térszíninek tekinthető, úgynevezett típusos lösz. Összetételében a finom lösz frakció (0,02-0,06 mm átmérőjű) mellett kevesebb (0,1-0,2 mm átmérőjű), finom homok is részt vesz. A szél által szállított és lerakott finom üledékek mellett elég gyakran találhatók itt állóvízi üledékek: réti és lápi anyag, tőzeg, karbonát iszap, réti mészkő és korai dolomit is. A hátság felszínére jellemző, hogy kiterjedt buckavidékek és nagy kiterjedésű lapos, de szintén lösszel, esetleg állóvízi üledékekkel borított, csaknem tökéletesen sík területrészek helyezkednek el egymás mellett.

A térség talaja, mészlepedékes csernozjom talajtípushoz sorolható, azon belül is, annak alkategóriájába az *alföldi mészlepedékes csernozjom* talajtípushoz. Tulajdonságai tekintetében meg kell említeni, hogy a mészlepedékes csernozjom a Duna-völgy egyik legjellegzetesebb talajtípusa. Elnevezésüket a szelvényükben általában 30–70 cm között jelentkező mészlepedékről kapták, mely a szerkezeti elemeket, vagyis a talajmorzsákat vékony, penészhez hasonló hátya alakjában vonja be. A lepedékes réteg – különösen szárazon – világos színű, szürkés árnyalatú, és igen könnyen esik szét szerkezeti elemeire. A mészlepedék e talajtípus sajátos dinamikájának következménye, melyben váltakozva következnek a kilúgozás, vagyis a szénsavas mész kioldásának, és a lepedékképződés, vagyis a szénsavas mész talajoldatokból való kicsapódásának időszakai. A kilúgozás az ősztől tavaszig tartó átnedvesedéssel esik egybe, a lepedékképződés pedig a nyári kiszáradás és a talajoldatok betöményedésének következménye. Vízgazdálkodása igen jó, mert minden szintjének kiváló a vízáteresztése és a víztároló képessége. Kivételt csak a leromlott szerkezetű, szántott réteg és a tömődött barázdafenék képez. Ezért ezek megszüntetése különösen fontos. E talajok tápanyag-gazdálkodása szintén jó, a kedvező nitrogénellátottság, foszfátfeltárolódás és káliumszolgáltató képesség hatására.

Jelmagyarázat

14	Alföldi mészlepedékes csernozjom	16	Réti csernozjomok
12	Csernozjom jellegű homoktalajok	25	Réti talajok
31	Fiatal, nyers öntéstalajok	26	Réti öntéstalajok
2	Futóhomok	22	Réti szolonyecok
3	Humuszos homokos talajok	21	Szoloncák-szolonyecok
27	Lápos réti talajok	24	Szolonyeces réti talajok
15	Mélyben sós alföldi mészlepedékes csernozjomok	23	Sztyeppesedő réti szolonyecok
17	Mélyben sós réti csernozjomok		

A termőföld állapotát a Bács-Kiskun Vármegyei Növényegészségügyi és Talajvédelmi Szolgálat ellenőrzi.

A vizsgálatok szerint a térség talajai:

- hatóanyag ellátottsága a megyei átlagot meghaladja,
- műtrágya ellátottsága optimális mértékű,
- a mésztartalom 6-8%, kedvező,
- és a humusztartalom 5%-os, még jó humusz ellátottságot mutat.

A város közigazgatási területe nitrát érzékeny területen van, szennyeződés érzékenységi besorolása IV-es.

A földhasználat szerkezetére a belterületen kistáblás, a külterületen nagy táblás művelés a jellemző, bár a külterületi földhasználati mód a kárpótlási és földkiadási folyamatok során kissé módosult.

A talajszennyezés lehetőségei:

A talajok elszennyeződése csoportosítható pontszerű és diffúz szennyeződési módokra. A diffúz szennyeződés főképpen a növénytermesztés során keletkezett, azokon a területeken, ahol szakszerűtlenül, túlzott mértékű volt a műtrágyák adagolása és az egyéb használatos kemikáliák alkalmazása. Ez a szennyeződés veszély számottevő mértékben csökkent az elmúlt időszakban, a felhasznált műtrágya mennyiségének jelentős csökkenése miatt.

Veszélyforrás lehet a nagyüzemi állattartásból keletkező nagy mennyiségű hígtrágya tárolása és szakszerűtlen kiöntözése, hasznosítása. A kiskertes művelési módnál a gazdálkodók agrokémiai ismereteinek hiányosságai miatt, előfordulhat a kémiai szerek túladagolása.

A pontszerű szennyeződés veszélyforrását jelentik a roncsolt területek kialakulása. A város nyugati szélén a Kálvária sor menti egykori, már részben feltöltött anyag-nyerőhely rekultivációja befejeződött. A város területén lévő felhagyott, régi kommunális hulladéklerakó (szeméttelep) rekultivációja is befejeződött, az előírások szerinti környezeti monitorozást a közszolgáltató rendszeresen elvégezteti.

3.2. A települési és épített környezet állapota

A települési környezet az ember által mesterségesen kialakított anyagi rendszer, amelynek alapvető funkciója az ember mindennapi életében elengedhetetlen társadalmi szükségletek kielégítése.

A város településképét alapvetően az alföldi jelleg és a formálódó kisvárosias jellegű településközpont határozza meg. A belterület az építési használat szerinti csoportosítás alapján jellemezhető legjobban. A beépítésre szánt terület, döntő részét a lakóterület teszi ki. A lakóterületek jellemzően falusias jellegűek, ezek a tömbök megfelelnek a jelenlegi igényeknek és elvárásoknak, ezért ezek kialakult építési jellegét továbbra is meg kell őrizni. Bácsalmás történelmét tekintve is egyközpontú város. A történelem során kialakult központban és annak közvetlen környezetében helyezkednek el a város közintézményei, az oktatási, szolgáltató, kulturális intézményei. A városközpontban a zöldterületek, az utcák, parkok állapota megfelelő, jól gondozott. A zöldfelületi rendszer és a városkép szempontjából rendkívül kedvező, hogy a város központjában helyezkedik el a helyi védelem alatt álló Templom park és a megyei védettségű Kossuth park. Ezek a védett területek alapvető fontossággal bírnak a városközpont sajátos bácsalmási arculatának kialakulásában. A városi utak, utcák jórészt szilárd burkolattal vannak ellátva, állapotuk a rendszeres karbantartásnak köszönhetően megfelelőnek ítéltető. A város gyalogos forgalmát biztosító járdák nagy részének állapota megfelelő, egy kisebb hányad azonban – főleg a város széleken – további javításra szorul. A közvilágítás korszerűsítése energiatakarékossági szempontból a város egész területén megtörtént, a régi nagyfogyasztású lámpák lecserélésre kerültek és a megvilágítás szintje is megfelelő mértékűre növekedett. A közvilágítás korszerűsítése során, a légvezetékes rendszerek kiváltása és korszerű közvilágítási oszlopok kihelyezése is megtörtént.

3.2.2. Az emberi egészség alakulásának környezeti összefüggései

A település egészséges ivóvízzel való ellátottsága a vízminőség javító program befejezésével megnyugtató megoldást nyert. Fokozott mértékű egészségügyi kockázatot jelentő parlagfű fertőzöttség az elmúlt időszakban a törvényi szabályozás szigorodása következtében mérséklődött. De ezt csak, egy jóirányú kezdeti lépésnek lehet tekinteni, az allergiás jellegű légúti megbetegedések számának csökkenésére, legalább két évtizedes szisztematikus, kitartó munka után lehet számítani. A járóbeteg szakellátás megszervezése jelentős lépés volt a város életében.

3.2.3. Épített környezet

Az épített környezet egy tudatos építési munka eredményeként létrehozott művi környezet, amely elsődlegesen az egyéni és közösségi lét feltételeinek megteremtését szolgálja. Az épített környezet – az épület, az építmény, építmény együttes, a tér, az utca, a település – és az ebben foglalt épületállomány egy tartós, jelentős vagyont képvisel, melynek megőrzése a településen élők közvetett és közvetlen érdeke.

A fogyó népességszám mellett az épületállomány fokozatos korszerűsítése, telkenkénti átépítése, a komfort nélküli, illetve a kislakások számának csökkentése a lakásállományban kedvező változási tendenciát eredményezhet. A lakásmutató (lakásonkénti lakos szám) 2,15 átlagosnak tekinthető, gyakorlatilag nem változott.

A középületek nagyrészt megfelelő, jó állapotban vannak. A vasútállomás felújítása a szabadkai nemzetközi vasútvonal beruházásának részeként valósulhat meg.

Továbbra is oda kell figyelni a középületek, közterek, buszmegállók állapotára, ezek állagromlása működési zavarokkal és kedvezőtlen esztétikai megjelenéssel jár és a kulturálatlan emberi magatartás- és viselkedésformákat erősíti.

A helyi védett értékek épített örökségünk szerves részét képezik. Az épített környezet alakításáról szóló 1997. évi LXXVIII. tv. 46. §-a előírja, hogy a helyi örökség értékeinek feltárása, számbavétele, védetté nyilvánítása, fenntartása, fejlesztése, őrzése, védelmének biztosítása a települési önkormányzat feladata. A helyi területi védelem (településszerkezet, településkép, település táji környezete,

településkarakter) és helyi egyedi védelem (építmény és annak földrészlete, szobor, alkotás, utcabútor, egyedi tájérték) a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről a 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet szerint a településképi rendeletben határozható meg.

Az építészeti örökség védelme alatt álló épületek állapota jó, köszönhetően a megfelelően ütemezett felújításoknak. A helyi védelem alatt álló Hősök-tere és a Gr. Széchenyi I. u. egy-két épülettel eltekintve esztétikus, kedvező városképi megjelenést mutat.

Országos jelentőségű műemlékké nyilvánított ingatlanok Bácsalmáson:

Bácsalmás, Hősök tere	Római katolikus templom
Bácsalmás, Hősök tere 7.	Siskovics-kúria
Bácsalmás, Hősök tere 3.	Csauscher-palota
Bácsalmás, Hősök tere 4.	Ulrich-palota

A Bácsalmáson található helyi védettségű műemlékek száma:

9 db

Bácsalmás, Kálvária sor 1449 hrsz.	Feszület
Bácsalmás, Dobokai út 258 hrsz.	Feszület
Bácsalmás, Dózsa György utca 2161 hrsz.	Ártézi kút
Bácsalmás, Kálvária sor 1491/1 hrsz.	Ártézi kút
Bácsalmás, Kálvária sor 1491/1 hrsz.	Kápolna
Bácsalmás, Kálvária sor 1491/1 hrsz.	Feszület
Bácsalmás, Kálvária sor 1491/1 hrsz.	Feszület
Bácsalmás, Damjanich utca 1159 hrsz.	Ipartörténeti érték
Bácsalmás, Kossuth Lajos u. 2795/2 hrsz.	Vasúti őrház

forrás: (<http://helyiertekek.e-epites.hu/>).

3.3. A természet állapota

A védett természeti területekre vonatkozó szabályokat a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 31.§–41.§, a természeti területekre vonatkozó szabályokat a Tvt. 15–21/A. §, a Natura 2000 területekre vonatkozó szabályokat pedig az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) kormányrendelet 8–13. § tartalmazza.

Napjainkban egyre hangsúlyosabban vetődik fel a természeti adottságok humán értékei használatának igénye, a természetes élőhelyek, tájképi értékek védelmének szükségessége, természetközeli állapotuk hosszú távú fenntartásának követelménye. Egyszerre kell a hasznosítás és a megőrzés – egyszóval a környezetgazdálkodás – szempontjait úgy ütköztetni, összehangolni, hogy a természeti adottságok és értékek, mint a „városi kincstár” tulajdona nagy távlatban megmaradhasson, megújulhasson és szolgálhassa utódaink örömet és érdekeit.

3.3.1. Élővilág

A város közigazgatási területe a Felső-Bácskai hátságban helyezkedik el, élővilága ennek megfelelően alakul. Sajnos éppen a városra is jellemző intenzív mezőgazdasági tevékenységnek estek áldozatul a humuszosabb, kedvezőbb vízellátottságú talajokon kialakult pusztarétek.

Növényvilág

A hátsági zárt homokpuszta rétek növénytakarása tagjai már kora tavasszal megjelennek, márciusban virágzik a sárga virágú apró tyúktaréj, és a mélykék színű fürtös gyöngyike. Ezeket követi a száratlan csüdfű és a gyorsan elvirágzó homoki nőszirm. Általánosan előfordul a lecsepült veronika. A pillangósokban, gazdag gypállományban a szarvaskerep, a herék közül előfordul a hegyi here és a nyáron virágzó herehura fű. Májusban virágzik a legszebb hazai ökörfarkkóró, a lila ökörfarkkóró. Előfordul még a csilláros-, a molyűző- és az osztrák ökörfarkkóró is. A zsályák társaságában hozza kis lila virágát az üstökös pacsirtafű és a lilásrózsaszín szirmú magyar szegfű. Nyáron virágzik a tejoltó galaj, a homoki lilium, a feltűnő virágú macskafarkú veronika és a halványlila homoki csengettyűke. A homokpusztarétek másik állományalkotó növénye a fenyérfű.

Erdőgazdálkodás, vadvédelem

Az erdőterületek igénybevételevel kapcsolatos kérdésekben az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII törvény (a továbbiakban: Evt.) előírásait kell figyelembe venni. Erdőt igénybe venni csak kivételes esetben, kizárólag a közérdekkel összhangban lehetséges, ha más, erdővel nem fedett terület a térségben nem áll rendelkezésre. (Az erdő meglétét az Evt. 6. §-ban leírt feltételek szerint határozzák meg.) Amennyiben a koncessziós tevékenység megvalósítása erdőterület termelésből való kivonásával jár, abban az esetben meg kell szerezni az illetékes hatóság előzetes engedélyét. Az erdő igénybevétele, az ahhoz kapcsolódó, az Evt. 33. § (8) bekezdés szerinti erdőterv-módosítást az erdészeti hatóságnál kell engedélyeztetni, a szükséges fakitermelést pedig az Evt. 41. § (1) bekezdése alapján kell bejelenteni. A magas ökológiai értékű, természetszerű erdők igénybevétele lehetőleg kerülni kell. Ha ez lehetetlen, törekedni kell az igénybevétel minimalizálására, a tevékenységnek az alacsonyabb természetességi kategóriájú erdőkre való koncentrálására. A törvény rögzíti az erdőterv-módosítási, fakitermelési és csereerdősítési előírásokat is. A területen a vadászattal kapcsolatos tevékenységek megzavarását el kell kerülni. Az ezzel kapcsolatos teendőket a közvélemény tájékoztatási és konzultációs tervben is célszerű rögzíteni.

Állatvilág

A hátsági zárt homokpusztarétek állatai:

A kételtűek közül előfordul a levelibéka és a magának földalatti üreget építő barna ásóbéka. A hüllők közül a területen előfordul a fürgye, a szántóföldek mezsgyéjén megtelepülő zöldgyík és egy balkáni elterjedésű faj a homoki gyík.

A ligetes részek szürkenyárfáinak lakója a csóka nagyságú szalakóta. Előző évi elhagyott odájában költ a zöld küllő. Odvasodó fatönkben telepszik meg a búbos banka. Száraz ágról les zsákmányára a kis őrgébics, a bokrosokat lakja a tövisszűrő gébics, ugyanitt fészkel a kis poszáta, a mezei poszáta is. Templomtorony körül vagy öreg nyárfák között hallatja jellegzetes hangját a csóka.

3.3.2 Védett természeti értékek:

Bácsalmás közigazgatási területén a legjelentősebb összefüggő zöldterületi rendszer a Sóstó és a körülötte lévő erdő, összesen 37 ha területtel. A terület egy része (3,9 ha) országos védettségű a Kiskunhalas-Fejétki Mocsár Természetvédelmi Terület, a Bácsalmási Gyapjas Gyűszűvirág Termőhelye Természetvédelmi Terület létesítéséről és a Péteri-tavi Madárrezervátum Természetvédelmi Terület bővítéséről szóló 14/1992. (VI.30.) KTM rendelet alapján, míg a többi része a helyi jelentőségű természeti területek védetté nyilvánításáról szóló 24/2007. (XII.31.) önkormányzati rendelet alapján helyi védettség alá került. Ezen kívül jelentős zöldterület és pihenő övezet a mintegy 30 ha területű horgásztó és az azt övező erdő.

Fenti területek a Kígyós csatorna mentén összefüggő rekreációs övezetté lettek alakítva, amelyet a város lakói már jelenleg is ilyen céllal használnak. Ennek megvalósítása a Három Tő projekt révén történt meg.

Jelentős még a város központjában lévő Kossuth park összesen mintegy 14 ha, összefüggő zöldterületi rendszerrel és az 1,7 ha területű Templom park.

A Kossuth parkból 4 ha terület a Bács-Kiskun Megyei Tanács 5/1990. Sz. rendeletével megyei védettség alá került, míg a Templom park helyi védettség alatt áll.

Nagyságát tekintve legjelentősebb védett természeti érték a 208 ha területű, ún. Moszongai-tavak és vízállásos területek. A Kiskunsági Nemzeti Park igazgatósága a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. Tv. 23. § /2/ bekezdése alapján a törvény erejénél fogva védett, un. ex-lege védett természeti terület kategóriába sorolta. A Kígyós és a Mátételkei Kígyós csatornák 50 m-es parti sávjaik, ökológiai folyosóként élveznek természeti védettséget.

Védett területek növényvilága:

A gyapjas gyűszűvirág Magyarországon található legnagyobb populációja a Sóstó országosan védett területén található.

További jellemző növények a Sóstó területén: kocsányos tölgy, vénic szil, gledícsia, japánakác, fehér akác, gyalogakác, sziki cickafark, sziki őszirózsa, sédkender, kanadai aranyvessző, mezei szarkaláb, mezei zsálya, vajsziú őrdögszem, selyemkóró.

A Kossuth park az 1920-as évek elejéig fennálló Gr. Teleki kastély parkjának „hagyatéka”. A fás szárú növények közül meghatározóak a 100-150 éves kocsányos tölgyek, keleti platánok, szilek, juharok, kőrisek.

A cserjék közül jelentősebbek a somfajok, galagonya, kecskerágó, kutyabenge, fagyal, hamvas szeder.

Védett területek állatvilága:

A Sóstó jellegzetes állatvilága: Erdei fülesbagoly, vörös vércse, barna rétihéja, kakukk, nádirigó, búbos, dankasirály, szárcsa, vízityúk, imádkozó sáska, négyfoltos acsa, kisasszony szitakötő, barna gyalogcincér.

A Kossuth park néhány, jellegzetes állata: Széncinege, zöld küllő, nagy fakopáncs, jégmadár, búbos banka, kuvik, hősincér, csóka, sárgarigó, óriás csíkbogár, szárdorgó légy, gyilkos fürkész.

Kiseb jelentőségű, de védelemre méltó természeti értékek:

Bácsalmás Város Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi jelentőségű természeti területek védetté nyilvánításáról szóló 24/2007. (XII.31.) önkormányzati rendeletével védelem alá helyezte az alábbi természeti értékeket:

- Gr. Széchenyi utcában lévő 5 db platánfa
- Szt. János utcában lévő 15 db vadgesztenyefa

3.4. Önállóan kezelt hatótényezők

3.4.1. Hulladék

A városban évente átlagosan 2200-2300 t települési szilárd hulladék keletkezik, melyet a térségi közszolgáltató a FBH-NP Közszolgáltató Nonprofit Kft. szállít el.

Ezen felül a lakosságtól elkülönítetten éves szinten 5 – 600 t hulladék kerül begyűjtésre. (KSH)

Az elszállított települési szilárd hulladékok és az építési és bontási hulladékok lerakása a Vaskút község külterületén a 0551/2 hrsz-ú ingatlanon létesített szigetelt hulladéklerakóban történik. A beérkező hulladék kézi előválogatásra kerül (nagydarabos hulladék, papír, műanyag, fém, veszélyes hulladék, fa hulladék, stb.). A kezelt hulladék elhelyezése rendezett lerakással történik. A lerakott hulladék tömörítését kompaktortal végzik, engedélyezett művelési terv szerint. A beszállított építési és bontási hulladékot a lerakás során a szorító gátak építéséhez használják fel.

A települési szilárd hulladék minőségi összetételére az alábbi adatok a jellemzők:

Hulladékkalkotó	Térfogatszázalék m/m%
Papír	16,83
Textil	3,87
Üveg	3,75
Fémek	3,55
Műanyagok	5,23
Szerves (biológiailag bomtható)	37,50
Veszélyes hulladék	0,70
Egyéb anyagok	28,75
Összesen:	100

A szilárd hulladék minőségi összetételéből látható, hogy a másodlagosan hasznosítható nyersanyagok (papír, textil, üveg, fém, műanyag) részaránya 33,23%, a komposztálható szerves hulladékoké 37,50%, míg a hosszabb távon sem hasznosítható szervesetlen anyagok aránya 28,75%. A 0,7%-os részarányt képviselő veszélyes anyagokat kedvezőtlen környezeti hatásuk miatt volna célszerű szelektíven gyűjteni és ártalmatlanítani.

A városban a szelektív hulladék gyűjtésére 4 db 1100 literes és 7 db 1500 literes gyűjtőedény (üveg) szolgál.

A lakosságnál keletkező veszélyes hulladékok (szárazelem, akkumulátor, festék és lakkmaradék a csomagoló eszközökkel, sütőzsiradék, növényvédőszer-maradék és göngyöleg, fénycső és izzó stb.) a városban kialakított hulladékudvarban leadható. Ugyan itt átvesszik a használt gumiabroncsot, háztartási elektromos berendezéseket, az elektronikai hulladékot, kismennyiségű (1m³-nél kevesebb) építési és bontási hulladékot. A hulladékudvar szolgáltatásai a lakosság számára ingyenesek, háztartási eredetű és mennyiségű hulladék beszállítása esetén.

A városban, 1971-ben a 0518/3 hrsz-ú területen létesített hulladéklerakó, 1,9 ha-os területének szakszerű rekultivációja megtörtént,

az előírással környezeti monitorozást a Homokhátsági Regionális Szilárdhulladék Kezelési Konzorcium Tulajdonközösség Gesztora rendszeresen elvégezteti.

A települési szilárd hulladék kategóriába tartozó építési-bontási hulladékok kis mennyiségben a hulladékudvarban elhelyezhetők, nagyobb mennyiségben térítés ellenében a vaskúti hulladéklerakóra beszállíthatók vagy megrendelés esetén a közszolgáltató konténert biztosít, melynek elszállításáról is gondoskodik.

A vágóhídi hulladék, illetve állati hullák gyűjtése ATEV konténerekkel történik.

Az egészségügyi intézményben keletkező veszélyes hulladék bérégetőben kerül megsemmisítésre.

A csatornázatlan ingatlanoktól származó települési folyékony szennyvíz a városi szennyvíztisztító telepen kerül elhelyezésre és ártalmatlanításra.

3.4.2. Zaj és rezgés

A városi lakosság jelentős részénél a zaj károsan befolyásolja a közérzetet és az életminőséget. Bácsalmáson a közlekedésből származó zaj tekinthető domináns zajforrásnak. A többi zajforrás szűkebb közösségeket érint (vendéglők, üzemek, üzemi berendezések, stb. környezetében), ezek a problémák lokálisan hatósági eszközökkel kezelendők.

A városban jelentősebb zaj és rezgés okozta környezeti terhelést jelenthet a várost K-Ny-i és É-D-i irányban átszelő főutak forgalma. Az 5501 jelű és az 5312 jelű összekötő utak átkelési szakaszai.

A közlekedés okozta zaj és rezgés mértékének megállapítására, lakossági panasz esetén méréseket kell elvégeztetni.

3.4.3. Környezetbiztonság

Az emberiség fejlődésének egyik legnagyobb kihívása a globális és helyi szintű biztonság megteremtése, ennek keretében a fenntartható fejlődés környezetbiztonsági garanciáinak szavatolása.

A városban a környezet biztonságát közvetlenül veszélyeztető, mérgező anyagot előállító, tároló gazdálkodó szervezet nincsen.

Rendkívüli környezetszennyezést, környezeti haváriát előidéző, a városban valószínűsíthetően előforduló események:

- a közúti szállítás során elszóródó, elfolyó, kiszabaduló veszélyes anyagok;
- felszíni és felszín alatti vizek szénhidrogén származékokkal, nitráttal való szennyezése, növényvédőszeres mérgezése, oxigénhiányos vízminőségromlás kialakulása;
- hulladék, veszélyes hulladék illegális lerakása, égetése.

A rendkívüli környezeti szennyezések, haváriák elhárítása, megelőzése a katasztrófavédelem feladatát képezi.

3.4.4. Energiagazdálkodás

A város háztartási villamos energia fogyasztása 7158 MWh, a villamos energia hálózatra kötött lakások száma 3330 db.

A háztartási gázfogyasztó lakások száma 2411 db, a településen szolgáltatott éves gázmennyiség 4481,7 ezer m³.

A város energiatakarékosági intézkedései közül elsőként a közvilágítás korszerűsítése megtörtént, az energiatakarékos világító testek felszerelésével, a felhasznált energia mennyiség csökkent és a megvilágítás mértéke javult.

Az elérni kívánt környezetvédelmi célok

és az elérésükhöz szükséges intézkedések

4.1. Környezeti elemek védelme

4.1.1. Levegőtisztaság védelme

Alapvető célkitűzés változatlanul az, hogy Bácsalmás város területén az ülepedő és szálló por és a légköri pollen mennyisége csökkenjen és fennmaradjon a kémiai szennyező-komponensek tekintetében a tiszta levegőminőségi állapot.

Szükséges intézkedések:

- A városon áthaladó, jelentős teherautó forgalmat is lebonyolító főútvonalak települést elkerülő szakaszainak távlati kiépítését szorgalmazni kell.
- Folytatni kell a közterületi zöldfelületek mennyiségének növelését, minőségének és karbantartottságának javítása.
- A települési járdák szilárd burkolattal való ellátását növelni kell.
- A külterületi mezőgazdasági utak védő fasorokkal való betelepítését szorgalmazni kell.
- Be kell tartani a mezőgazdasági hulladékok és a tarlók égetésére vonatkozó levegőtisztaság-védelmi szabályozás előírásait.
- Maradékátalanul végre kell hajtani a parlagfű visszaszorítására vonatkozó hatósági intézkedéseket.

4.1.2. Vizek védelme

4.1.2.1. Felszíni vizek védelme

Alapvető célkitűzés továbbra is, a Kígyós felső szakaszán a vízminőség természetes állapotának megőrzése és a település okozta terhelés minimálisra csökkentése. A helyi jelentőségű természetes vízfelületek (Horgásztó, Sóstó, Mosztongai-tavak, Mátételkei-tározó) természetközeli állapotának fenntartása.

Szükséges intézkedések:

- Biztosítani kell az üzemelés során, hogy a települési csapadékvíz és tisztított szennyvízbevezetésekkel határérték feletti szennyezés ne érje a Kígyóst.
- Folyamatosan biztosítani kell a település csapadékvíz árokrendszer fenntartását (rézsúápolás, medertisztítás, átereszek tisztítása stb.)
- A társulati és önkormányzati kezelésben lévő belvízelvezető csatornákat folyamatosan üzemelésre alkalmas

állapotban kell tartani.

4.1.2.2. Felszín alatti vizek védelme

Alapvető cél változatlanul, hogy a város hosszú távú és biztonságos vízellátása, a vízkészletekkel való takarékos gazdálkodás és a vízkészletek minőségének védelme biztosítva legyen.

A talajvizet ért minőségi károsodás egyértelműen a gondatlan emberi tevékenység hatására alakult ki. Rövid távú cél, hogy a szennyezés mértéke csökkenjen. A szennyvízcsatorna hálózat kiépülésével, a szennyező források fokozatos felszámolásával el kell érni, hogy a talajvíz minősége megfeleljen az alacsonyabb minőségi igényű vízhasználatok (ipari víz, mezőgazdasági vízhasznosítás) céljaira.

A város rendelkezésére álló rétegvízvezeték tekinthető a település ivóvízellátásában meghatározónak. Csak az ivóvízminőséget igénylő vízhasználatokat szabad ebből a készletből kielégíteni, a minőségi védelmet hatósági eszközökkel biztosítani kell.

Szükséges intézkedések:

- Az egyedi szennyvízkezelési megoldások közül az új létesítések esetén, csatornázatlan területeken a gyűjtőmedencés szennyvíz-elhelyezési megoldást kell engedélyezni.
- A vízbázis védőidoma, védőövezete kialakítása és kijelölése a 123/1997 (VII. 18.) Korm. rendelet alapján megtörtént, Bácsalmás Város Önkormányzatának az érintett ingatlanokra vonatkozóan a rendezési tervben érvényesítenie kell a kormányrendeletben, valamint a kijelölő határozatban rögzített ingatlanhasználati korlátozásokat.
- Kút fúrását továbbra is csak engedély alapján szabad végezni (katasztrófavédelem, jegyző).
- A külterületi lakosság egészséges ivóvízzel való ellátása érdekében továbbra is biztosítani kell a közkifolyók használatának lehetőségét.

4.1.3. Földvédelem

Cél továbbra is, a város közigazgatási területén található kedvező adottságú, intenzív mezőgazdasági termelésre alkalmas földterületek termőképességének fenntartása, a területet érő nitrát és vegyszer terhelés mérséklése, a talaj szervesanyag tartalmának növelése.

A pontszerű szennyezések kialakulását továbbra is, lehetőség szerint meg kell előzni, a „tájsebeket”, roncsolt területeket meg kell szüntetni.

A deflációveszélyes területeken fokozott figyelmet kell fordítani a talajpusztulások megakadályozására.

Szükséges intézkedések:

- Továbbra is, a felhagyott homok és egyéb anyagnyerő helyeket rekultiválni kell, meg kell akadályozni az illegális hulladéklerakások kialakulását.
- Fokozott figyelmet kell fordítani a talajok állapotának ellenőrzésére.
- A homokos területeken megfelelő erdősávok telepítésével és fenntartásával kell a szél, okozta deflációs károkat megelőzni.
- A felhagyott hulladéklerakó rekultivációja megtörtént, rendszeresen el kell végezteni a környezeti monitorozását.
- Továbbra is fokozott figyelmet kell fordítani az általános gyommentesítésre, ezen belül a parlagfű visszaszorítására, a területek hasznosítási kötelezettségének betartatására.
- A rekultivált területeken meg kell vizsgálni az energia ültetvények, vagy erdők telepítésének lehetőségét.

4.2. Települési és épített környezet védelme

4.2.1. Települési környezet védelme

A cél továbbra is, a jelenlegi igényeknek és elvárásoknak megfelelő beépítési formák megtartása és megőrzése. A városközpontot többszintes épületekkel, egy kisvárosi jelleg erősítésével kell fejleszteni, amelyhez egy folyamatosan javuló minőségű intézményrendszert kell csatlakoztatni. A kedvező természeti adottság felhasználásával az üdülőterületek létrehozása változatlanul fontos feladat. Az ipari park területe jól lehatárolhatóan került kialakításra, fejlesztése folyamatban van.

Szükséges intézkedések:

- A lakóterületek jelenlegi jellegét meg kell őrizni a mindenkor hatályos rendezési tervben is.
- Átgondolt fejlesztéssel a településközpont kisvárosias jellegét erősíteni kell.
- A település intézményellátásának minőségi fejlesztését továbbra is fontos feladatnak kell tekinteni.
- A Sóstói jóléti erdőre készített kezelési tervet a lehetőségekhez mérten végre kell hajtani.
- Felül kell vizsgálni a korábban védetté nyilvánított zöldterületek, utcai fasorok kezelését és fel kell tártani az esetlegesen további védelemre javasolt zöldterületeket.
- Felül kell vizsgálni a város fásítási tervét és egy egységes városi fásítási, felújítási, fajtacserélési tervet kell készíteni.

4.2.2. Az emberi egészség alakulásának környezeti összefüggései

Alapvető cél továbbra is az emberi egészséget veszélyeztető környezeti kockázatok mértékének csökkentése. Ezen belül, a kifogástalan ivóvíz minőségének további biztosítása, az allergiát okozó környezeti jelenségek visszaszorítása.

Szükséges intézkedések:

- A kifogástalan ivóvízminőséget vízbázisvédelmi intézkedésekkel hosszú távon biztosítani kell.
- Az erősen allergizáló hatású parlagfű visszaszorítása országos programjának végrehajtását népszerűsíteni kell, és fokozott gondot kell fordítani a program végrehajtásának ellenőrzésére.

4.2.3. Az épített környezet védelme

Fontos cél továbbra is, a belterületi lakásállomány minőségének jó színvonalú megőrzése. Az épületek, műemlékek, utcák és egyéb közhasznú létesítmények állapotát olyan szintre kell emelni, hogy a település lakosságának közérzetét, életminőségét, az idelátogató vendégek véleményét ne befolyásolja kedvezőtlenül.

Szükséges intézkedések:

- Törekedni kell az intézmények környezetének igényes kialakítására, rendezésére.
- Biztosítani kell továbbra is a közúti, a gyalogos és a kerékpáros közlekedés fejlesztésekor az akadálymentes közlekedés feltételeit.
- Egységes városi kerékpárút hálózat fejlesztési tervet kell készíteni, és a fejlesztéseket ennek alapján kell végrehajtani.

4.3. A természet védelme

4.3.1. Természetvédelem

Kiemelt cél változatlanul a város természeti adottságainak feltárása, megismerése és hosszútávon fenntartható hasznosítása, megőrzése.

Szükséges intézkedések:

- A természeti adottságok turisztikai, és jóléti hasznosításának lehetőségeit keresni és támogatni kell, a Három Tó projektet végre kell hajtani.
- A védelem alá helyezett természeti területek bemutathatóságát tanösvények kialakításával és jóléti infrastruktúrával elő kell segíteni.

4.3.2. Tájvédelem

A városra jellemző táji értékeket meg kell őrizni a település fejlesztése során és idegenforgalmi vonzerőként hasznosítani egy sajátos bácsalmási arculat kialakításával.

Szükséges intézkedések:

- A meglévő táji értékeket fel kell tární, értékelni és a területhasználati döntésekkel ezeket hangsúlyozni.
- Ezeket az adottságokat a település idegenforgalmának (falusi, lovas és természeti turizmus) fejlesztésében hasznosítani kell.

4.4. Önállóan kezelt hatótényezők

4.4.1. Hulladékgyűjtés

Alapvető cél változatlanul, hogy minden hulladékkal összefüggő tevékenységet úgy kell megszervezni és végezni, hogy a hulladék:

- mennyiségének csökkenését eredményezze,
- az újrahasznosítást minél nagyobb arányban tegye lehetővé,
- környezeti terhelése minimálisra csökkenjen,
- keletkezésének ellenőrzésére, megítélésére és minősítésére vonatkozó adatok biztosítva legyenek.

Szükséges intézkedések:

- A településen működő hulladékgyűjtő rendszer továbbfejlesztése, mennyiségarányos díjrendszer bevezetésének kezdeményezésével és a lakossági igények széleskörű figyelembevételével elősegített fizetési fegyelem megszilárdításával.
- Lakossági komposztálási program beindítása.
- A keletkező települési folyékony hulladékok további csökkentése érdekében szorgalmazni kell a szennyvízcsatornára való rákötések megvalósítását.
- A felhagyott rekultivált hulladéklerakót monitoring rendszerben, környezetvédelmi szempontból rendszeresen ellenőrizni kell.

4.4.2. Zaj- és rezgés elleni védelem

Középtávon el kell érni, hogy a 65 dBA terhelési szintet meghaladó helyzetek, körülmények minimálisra csökkenjenek a város területén.

A település területén lévő ipari, gazdasági zajforrások esetében a telephely engedélyezési eljárások és zajvédelmi hatásterület bevezetésének eredményeként összefogottabban lehet érvényesíteni a zajvédelmi előírásokat. Az új létesítmények már nem jelenhetnek meg környezetszennyező zajforrásként.

Szükséges intézkedések:

- Az 5312 jelű út átvezető szakaszán tapasztalható zaj- és rezgés terhelés megszüntetése érdekében hosszú távon szorgalmazni kell az elkerülő út megépítését.
- Az üzemi és szabadidős zajforrásoktól származó zaj terhelési határértéke kisvárosias, falusias beépítésű területeken nappal 50, éjjel 40 dB. Ezt a határértéket kell betartani a szórakoztató, kulturális, sport, szolgáltató létesítményeknek. A lakott területen belül szórakoztató, kulturális, és sportlétesítmények engedélyezésénél a zajforrás, ill. a várható zaj mértékének vizsgálata szükséges. Az engedély iránti kérelem tartalmazza, hogy teljesíthető-e a területre vonatkozó határértékek, a zajt okozó tevékenységet mely időtartamban és napszakban kívánják folytatni. A kérelemhez szükség esetén akusztikai szakvélemény is csatolandó. Így megelőzhető a későbbi lakossági panaszok.

4.4.3. Környezetbiztonság

A cél változatlanul, hogy a településen a környezetbiztonságot veszélyeztető események kockázatát minimálisra csökkentsük és az esetlegesen bekövetkezett haváriák környezeti károkozását jól szervezett beavatkozással minimálisra mérsékeljük.

Szükséges intézkedések:

- Rendszeres kapcsolatot kell tartani a katasztrófavédelem illetékes munkatársával.

4.4.4. Települési energiagazdálkodás:

A hosszútávú cél, a város teljeskörű energia felhasználási hatékonyságának növelése, a felhasználás mértékének ésszerű csökkentése, a megújuló energiák használatának elősegítése és az energiafelhasználás kedvezőtlen környezeti hatásainak mérséklése. Ezen célok megvalósításához, az önkormányzat energiastratégiájának kidolgozása és megvalósítása szükséges, az alábbi prioritások figyelembevételével:

- A város biztonságos energia ellátásának fenntartása.
- A településfejlesztési célokkal kapcsolatos többlet energia igények kielégítése.
- Az intézményrendszer energiahatékonyságának javítása, költségeinek csökkentése.
- A lakossági energiahatékonyság javítása.
- Az energiafelhasználás környezeti hatásainak vizsgálata és kezelése.

5.

A program pénzügyi igényei és a forrásbiztosítás lehetőségei

A program megvalósításának pénzügyi igényei messze meghaladják az önkormányzat lehetőségeit. A legjelentősebbnek tekinthető fejlesztési igények – a városközpont fejlesztése, az elkerülő út megépítése, a Három Tó projekt megvalósítása stb. – milliárdos nagyságrendű beruházási eszköz igényel, igényelt. Ezek megvalósítása uniós pályázati források igénybevétele nélkül lehetetlen. A pályázati források igénybevételenek előfeltétele, hogy a beruházások előkészítése teljeskörűen megtörténjen. Kedvező változás, hogy az előkészítésre és a tervezésre is lehet pályázni. Ehhez fontos feltétel, hogy a város rendelkezzen egységes hosszútávú fejlesztési koncepcióval, a teljes közösség által kiértékelte, megvitatott és elfogadott fejlesztési programmal.

A kisebb költségigényű környezetvédelmi intézkedések döntő része településüzemeltetési jellegű, ezek megvalósítása a város költségvetésén belül a településüzemeltetési költségek részarányának növelését igényli. Ezen a területen sokat segíthet a város lakosságának öntevékeny, városépítő tevékenységének felhasználása, és segítők koordinálása a civil szervezetek és az önkormányzat együttműködésével.

6.

A környezetvédelmet szolgáló egyéb önkormányzati intézkedések

- 6.1. A Képviselő-testület fontos feladatának tekinti a környezeti ismeretek terjesztését és fejlesztését (óvodai, iskolai nevelés, képzés, művelődés, könyvkiadás). E célkitűzések megvalósulását elsősorban szakmai tanácsadással, pályázatfigyeléssel, sokszorosító kapacitással támogatja. Lehetőségeihez mérten anyagi támogatást nyújt a környezetvédelmi tárgyú iskolai kiállítások megrendezéséhez, illetőleg pályázatok díjazásához.
- 6.2. A település rendezési terve külön szempontként vizsgálja a környezeti hatásokat, jól elkülönített része foglalkozik a helyileg megoldandó környezetvédelmi feladatokkal.

7.

Koordináció, tájékozódás, tájékoztatás és nyilvánosság

7.1. Koordináció

- 7.1.1. Az önkormányzat a környezet védelme érdekében – a környezetvédelmi feladatok megoldásának minden szakaszában – együttműködik a helyi és illetékes területi állami szervekkel, a természetes személyekkel és szervezeteikkel, valamint mindezek érdekvédelmi szervezeteivel, továbbá más helyi és területi intézményekkel.
- 7.1.2. Az önkormányzat nemzetközi kapcsolataiban is kiemelten foglalkozik a környezetvédelemmel összefüggő, ott alkalmazható technológiák és más műszaki megoldások, tapasztalatok megismerésével.
- 7.1.3. A Bácsalmási Közös Önkormányzati Hivatal folyamatosan vizsgálja annak lehetőségét, hogy mely feladatokra hozhatók létre gazdaságosan – más önkormányzattal társulásban – közös környezetvédelmi beruházások megvalósítására, illetve a megvalósult beruházások közös működtetésére együttműködés.

7.2. Tájékozódás, tájékoztatás, nyilvánosság

- 7.2.1. A Bácsalmási Közös Önkormányzati Hivatal a rendelkezésre álló tájékoztatási eszközökkel és a hatósági jogalkalmazás során mindenkinek biztosítja azt a jogot, hogy megismerhesse a környezet állapotára vonatkozó tényeket, adatokat, így különösen

- a környezet állapotát, a környezetszennyezettség mértékét, valamint a környezet emberi egészségre gyakorolt hatását.
- 7.2.2. A Képviselő-testület elemzi, értékeli a környezet állapotát illetékességi területén és arról szükség szerint, de legalább 3 évente egyszer tájékoztatja a lakosságot.
- 7.2.3. Az állampolgárok személyesen vagy képviselők útján, társadalmi szervezetei révén, illetőleg az önkormányzat útján vesznek részt a helyi környezetvédelemmel összefüggő feladatok megoldásában. Az állampolgárok környezetvédelmi érdekeket szolgáló társadalmi szervezeteit megilleti az ügyfél jogállása.

8.

A környezetvédelmi program végrehajtása

- 8.1. A Képviselő-testület figyelemmel kíséri a környezetvédelmi program végrehajtását és évente egyszer testületi ülésen megtárgyalja a tapasztalatokat.
- 8.2. A programban meghatározott feladatokat a helyi testületi határozatok meghozatalával – szükség esetén önkormányzati rendelet alkotásával – kell végrehajtani.
- 8.3. A programot szükség szerint – de legalább háromévente – felülvizsgálja a Képviselő-testület és meghatározza a szükséges intézkedések megvalósításának sorrendjét.
- 8.4. A programot, a környezetvédelmi törvény előírása szerint, hatévenként értékeli a Képviselő-testület, továbbá kidolgozza és elfogadja a következő időszak települési környezetvédelmi programját.

A környezetvédelmi programban foglalt célkitűzések megvalósítása hatékony eszköz a környezeti nevelés szempontjából is, melyre tekintettel célszerű és javasolt az oktatási intézményeket, civil szervezeteket is bevonni a program végrehajtásába.

A környezetvédelmi szempontok érvényre juttatásával jelentős előrelépés tehető a fenntartható fejlődés irányában és a természeti erőforrások tudatos felhasználásában.

Bácsalmás, 2023. május